

→ Real Vienna 2008

Messe Wien

Београдска делегација на сајму

■ **Нова архитектура: Maxbox, и зона између локације новог сајма и Stuwerviertel**

→ The Real Vienna, Сајам инвестиција одржан је од 27 – 29. маја у савременом здању Messe Wien. Ово је трећа година како је Беч домаћин Сајма инвестиција и према оценама посетилаца, излагача и организатора најуспешнија до сада.

Сајму је присуствовало 326 излагача из 27 земаља, за трећину више у односу на претходну годину, и укупно преко 8.900 посетилаца заинтересованих за изградњу, локације и развој пословања у региону Централне, Источне и Југоисточне Европе. И даље је у поређењу са претходним годинама највеће интересовање за индустријске и комерцијалне локације, али је све више пројеката и интересената за стамбене, као и индивидуалне пројекте различитих мешовитих намена.

Само једна трећина излагача била је из Аустрије, земље домаћина, а од страних излагача, највише их је било из Русије, затим Пољске, Чешке и Украјине. Највећи део посетилаца дошао је из Немачке, затим Чешке републике, Русије, Мађарске, Румуније, Пољске, Словачке, Србије, Украјине, Бугарске и Хрватске.

Србија се представила на заједничком штанду Агенције за страна улагања Србије, SIEPA, уз равноправно учешће неколико градова, укључујући Београд. Представници Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда и Урбанистичког завода Београда приказивали су развојне пројекте инвеститорима и девелоперима који већ имају искуство или започете пројекте у Београду, али и бројним заинтересованим посетиоцима.

Представник града Беча за урбани развој, господин Рудолф Шикер је оцењујући резултате Сајма закључио да се у Бечу размењују потенцијали и пројекти у региону, али и упознају компаније и институције укључене у овај сектор. Заједно са заменицом градоначелника, госпођом Ренатом Браунер, представио је актуелне пројекте градске компаније Wien Holding, која управала са петнаест актуелних великих развојних пројеката и укупном инвестицијом од преко милијарду евра.

“New Stadlau” је један од највећих нових пројеката у Бечу, у дистрикту 22, где се на локацији од 14 ха прави мали град унутар града. У првом дистрикту се ради на трансформацији палате Хансен, раније згради берзе, у хотел високе категорије са пословним садржајима. Такође, актуелни пројекти су бања Oberlaa, Messerger Nord, Muthgasse биотехнолошки центар, проширење бечке луке, као и Maxbox, пројекат комплекса за развој нових технологија. Ове године наставља се и изградња у развојној зони U2 метро линије, а нови универзитет за економију биће изграђен јужно од зоне Сајма.

Нови центар за 22. дистрикт

Често су се чули коментари да је један од квалитета овог Сајма одлично организован пратећи програм, те да је у односу на друге велике Сајмове тог типа знатно лакша комуникација, размена информација и да су успостављени бројни пословни контакти. У пратећем програму, у три сале непрекидно су одржаване презентације и оне су биле централно место за размену знања и вештина у међународном сектору инвестиција и некретнина. И даље је, према темама и посети на презентацијама, у Источној и Југоисточној Европи велики интерес за изградњу трговачких центара, изградњу и развој хотела и активности везаних за слободно време и забаву, и то посебно у нарастајућим економијама какве су Русија и Украјина.

Занимљивост овог Сајма такође је и присуство студената архитектуре из региона који су се такмичили својим радовима на конкурс за нове перспективе за развој пројеката у њиховим градовима. «Central European Architectural Academic Awards» се промотивно одвија у контексту Бечког сајма и води га фирма INVI (Investment Vision and Environments), и њен директор, колега архитекта Гај Пери. Циљ конкурса је био да се кроз потенцијале за развој нових пројеката исказа допринос одрживом развоју градова региона. Такође, један од циљева био је и да се регрутују млади таленти са универзитета и створи прилика да се они представе у професионалном окружењу. Позвани су студенти из Белорусије, Бугарске, Чешке републике, Естоније, Мађарске, Летоније, Литваније, Пољске, Румуније, Русије, Србије, Словачке, Словеније, Турске и Украјине. Србија је представљена са два рада, са београдског и новосадског универзитета.

Waterfront симпозијум: A real crowd puller

Waterfront Innovations Symposium је био атрактиван и провокативан пратећи програм Сајма. Аустројски и страни архитекти, урбанисти и девелопери разменили су информације и новине у ревитализацији приобалних делова градова од Бостона и Њу Орлеанса, Беча, Трста, Београда, до Шангаја у далекој Кини. Око сто учесника је присуствовало и чуло експерте какви су Борис Подрека, професор на универзитету у Штутгарту или Алекс Кригер, урбаниста и архитекта из Бостона и

гостојући професор на Харвардској Последипломској школи за дизајн (Harvard GSD). Ова два позната експерта објашњавали су пројекте и трендове у Европи, Америци и Азији.

Било је изазовно представити Београд и потенцијале београдског приобаља после ових презентација. Слободанка Прекајски, помоћник директора Сектора за маркетинг Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда представила је град, ситуацију на тржишту локација, проблеме транзиције, власништва и моделе закупа земљишта за изградњу, планерски контекст и највише потенцијале и решеност Београда да уређује и унапређује просторе у приобаљу. Позвала је девелопере и експерте да се заинтересују за улагање и обликовање нових приобаља у природно вредном окружењу шире зоне Београда и посебно централних делова, браунфилд и слободних локација уз обале Саве и Дунава. Ова презентација била је добар контраст великим идејама и предлозима пројеката управо због великог потенцијала и односа града да системски вреднује приобаље, сачува природно значајна места и понуди велике, плански предвиђене локације за нову изградњу и ревитализацију у београдском приобаљу.

За београдску делегацију је посебно била занимљива презентација колега архитеката из фирме Danube City. Колега Роберт Шар, пројект менаџер је нашој малој архитектонској делегацији дан раније на самој локацији и са последњег спрата Tech Gate-а љубазно показао и објаснио развој пројекта од настанка до данас и посебно промене и идеје од нашег претходног сусрета 2005. године. За наше урбанисте локација је утолико интересантнија јер је прва велика бечка развојна локација од око 20 ha на самој обали Дунава, додељена приватном девелоперу да је уређује и гради. То је и једина која је имала посебну дозволу за релативно високе зграде у време почетка пројекта, пре око 15 година. Посебно је било занимљиво поново чути историјат локације, проблеме са високим водама Дунава, техничке и организационе детаље и најинтересантније, поделу надлежности између јавног и приватног сектора на јединственој локацији. Презентација је била додатно богата детаљима, слајдовима, и са још више података о историјату,

дизајну, поређењима високих зграда, међународних конкурса, урбанистичких и локацијских ограничења, изазова у одабиру намена и одржавања итд.

Осим професионалних пратећих програма, организатори Сајма су уз помоћ спонзорских фирми припремили и вечерње програме за учеснике Сајма, један у градском парку, “Top Executive Evening” и други, у бечкој Марини, где се око 1000 посетилаца Сајма дружило и на обали Дунава.

Јака економија – велика очекивања за «Real Vienna 2009»

Учесници Сајма потврдили су постојање грађевинског «boom»-а у читавом региону и очекивања јачања економија. Будућност Сајма у Бечу везује се за овај раст и већ је заказан термин за четврти Сајам за следећу годину, од 5 -7. маја 2009. Занимљива је намера организатора да преклопи Сајам инвестиција са «VIENNAFAIR», савременим сајмом уметности који се фокусира такође на читав регион, Централне, Источне и Југоисточне Европе. Тиме се инвестиције и креативни градови доводе у везу, економски и географски.

Једна занимљивост је већ најављена за следећу годину: Метрополис Награде за изузетни дизајн ће бити промовисане 2009. Име и концепт награде инспирисани су светски познатим филмским класиком из тридесетих година прошлог века, а мото је позајмљен од великог Френк Лојд Рајта: «Добра зграда није она која повређује предео, већ она која га по изградњи чини лепшим». Међутим, основни критеријум ће бити визионарски али одрживи пројекти, релевантни за релан тренутак и живот. Награде ће бити додељиване у шест категорија: одрживи развој, трговачки центри, развој хотела/туризма, пројекти у приобаљу, пројекти мешовитих намена и пословни комплекси. Учешће је ограничено на изведене и пројекте у развоју у региону централне и југоисточне Европе а детаљи се већ могу пратити на www.metropolis-awards.com. Судаћи по потенцијалима и активности које Београд предузима локално и на међународним сајмовима, и чињеницу да су пријаве за награду септембар 2008, има шансу следеће године представити пројекте и конкурише у свим категоријама.

Морамо да се сложимо са закључцима Заменице Градоначелника Беча да је тај град изузетна пословна локација и један од најважнијих центара за пословну комуникацију у Централној и Источној Европи. Поред високог стандарда живота и одличних комуникација, јавног превоза и транспорта, високо образоване радне снаге, Беч нуди и добре локације за аустријске и међународне компаније. Ове чињенице нису само генератори нових радних места већ и економског развоја и дугорочне конкурентности града. Град осим што је одличан домаћин, отворен је за сарадњу са капиталним градовима у региону. За Београд, његову управу и урбанисте, Беч је идеалан узор, довољно конзервативан у процедурама и управи, типично за централно европско поднебље, али и довољно савремен, отворен за глобалне трендове и процесе. Сајам инвестиција била је добра прилика да се обнове контакти и настави техничка сарадња коју Београд кроз своје институције и Урбанистички завод Београда одржава од 2005. године.

Више о томе на <http://www.wieninternational.at/en/node/9072>

Европска награда за градски јавни простор 2008. у Београду

Почетком године у Барселони направљени су први контакти између Урбанистичког завода Београда и Центра за савремену културу Барселоне (СССВ – Centre de Cultura Contemporània de Barcelona), која је оснивач и један од организатора бијеналне Европске награде за градски јавни простор. Једна од две основне области деловања и рефлексивности СССР-а су град и јавни простор. Ова награда је установљена 2000. године са циљем да истакне значај архитектуре и урбаног дизајна у колективном животу града. Награда је тренутно једина на европском нивоу са циљем да препозна, одбрани и промовише простор који је суштински јавни, отворен и приступачан свима и градски. У организацији конкурса учествује још пет организација које се баве архитектуром и градовима и то: The Architecture Foundation, из Лондона, Architekturzentrum Wien, из Беча, Cité de l'Architecture et du Patrimoine, из Париза, Nederlands Architectuurinstituut, из Ротердама и Museum of Finnish Architecture, из Хелсинкија. У Барселони су 13. јуна додељене награде за овогодишњи најбољи дизајн Европског јавног простора и тада је потврђено гостовање ове награде и организације у Београду. Церемонија доделе и представљања награђених радова је одржана у простору Центра за савремену културу Барселоне. Победнички пројекат за ову годину је Barking Town Square у Лондону а три једнаковредне награде поделили су Centrum.odorf у Инсбруку, Аустрија, Other People's Photographs у Фолкстоуну, Енглеска и Torre del Homenaje, Гранада.

Разговору су присуствовали представници организатора, награђени аутори, уважени жири, а после доделе награда професор Piter Hol, научник и теоретичар који се деценијама бави градовима, одржао је предавање “Европска урбана цивилизација у дигиталном свету” приказавши најновије податке и теорије успешности светских и европских градова. Критеријум за вредновање градова била је њихова економска снага, атрактивност за концентрацију креативног сектора, значај транспортних центара, најзначајнијих аеродрома и станица брзе железнице (High speed train hubs). Ово предавање, као и свако актуелно сазнање о градовима и просторима европских градова нас чини свеснијим и способнијим да разумемо разлоге и стратегије који неке градове чине бољим, привлачнијим и успешнијим од других. Надамо се такође да нас то чини и спремнијим да у Београду улажемо напоре да град постане део мреже успешних и образованих дестинација, а његов јавни простор адекватни репрезент таквог опредељења.

Са истим циљем Урбанистички завод се потрудио да понуди српској јавности изложбу “За јавни простор у граду” („In favor of public space”), у Музеју примењене уметности у Београду, од 03 - 26. септембра ове године. Изложба приказује награђене пројекте, заједно са узорком материјала 174 пројекта, из 132 европска града који су конкурисали ове године. Такође ће бити приказан одабир различитог материјала из колекције јавног простора који је СССР формирао током свог постојања.

Изложба је произведена у Центру за савремену културу Барселоне, а Урбанистичком заводу Београда је у организацији помогла Амбасада Шпаније у Београду, шпанско Министарство спољних послова и кооперације, Шпанска агенција за међународну сарадњу, Општа управа за културне и научне односе. Организацију изложбе, као и прошле године помажу такође Инжењерска комора Србије и Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда.

Како каже СССР у свом уводнику изложбе, „За свако друштво у променама, манифестација коегзистенције се изражава кроз нову дефиницију и организацију јавног простора. То је један од изазова са којима се данас суочава Србија у променама. Европска вокација ове иницијативе је стимулативни фокус за размишљање о будућности српских градова.”

Више о награди за јавни простор и о награђеним радовима за ову годину погледајте на http://www.cccb.org/en/altre_proposta?idg=23650...

■ **мр Жаклина Глигоријевић, дипл.инж.арх.**

Barking Town Square London

centrum.odorf Innsbruck

Other People's Photographs Folkestone

Torre del Homenaje Huelva

LLIURAMENT DEL PREMI EUROPEU DE L'ESPAI PÚBLIC URBÀ

13 de juny de 2008 CCCB

2008

El president del Consorci del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, Antoni Foguè i Moya, es complia a convidar-vos a l'acte de lliurament del **PREMI EUROPEU DE L'ESPAI PÚBLIC URBÀ 2008**

13 de juny de 2008 CCCB

18.30h

Benvinguda institucional i introducció de Manuel de Solà-Morales, arquitecte i president del Jurat del cinquè Premi Europeu de l'Espai Públic Urbà

Presentació dels projectes guanyadors:

Barking Town Square a Londres, Regne Unit, projecte guanyador del Premi Europeu de l'Espai Públic Urbà 2008

Liza Fior, directora de *muf architecture/art*, autors

Charles Fairbrass, regidor del districte Barking and Dagenham de Londres, promotor

centrum.odorf a Innsbruck, Àustria, menció especial del Jurat
Christian Lichtenwagner, autor

Other People's Photographs a Folkestone, Regne Unit, menció especial del Jurat
Brigitte Orasinski, autora

Torre del Homenaje a Huelva, Granada, menció especial del Jurat
Antonio Jiménez Torrecillas, autor

Amb la participació de:

Caries Crosas, arquitecte, secretari del Jurat del cinquè Premi Europeu de l'Espai Públic Urbà

20.00h

"Europe's Urban Civilisation in a Virtual World"

Conferència a càrrec de Peter Hall, catedràtic d'Urbanisme a la University College London i autor, entre d'altres, de "Cities in civilisation" (Londres, 1999)

Presenta: Manuel de Solà-Morales

18 a 21.30h

Espai de consulta amb tots els projectes presentats a la convocatòria del **PREMI EUROPEU DE L'ESPAI PÚBLIC URBÀ 2008**

Entrada lliure / Aforament limitat / Hi ha servei de traducció simultània al català

Amb la col·laboració de:
Architekturzentrum Wien
Cité de l'Architecture et du Patrimoine
Nederlands Architectuurinstituut
The Architecture Foundation
Museum of Finnish Architecture

Amb el suport de:
A10
SANTALUCE

El CCCB és un consorci de:
Diputació de Barcelona
Ajuntament de Barcelona

CCCB. Montalegre, 5
08001 Barcelona
Tel. 933 064 100
www.urban.cccb.org